

Vallásszabadság Pakisztánban

Az Európai Parlament 2010. május 20-i állásfoglalása a vallásszabadság pakisztáni helyzetéről

Az Európai Parlament,

- tekintettel az emberi jogok és a demokrácia pakisztáni helyzetéről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2007. július 12-i¹, október 25-i² és november 15-i³ állásfoglalására,
 - tekintettel a vallás és meggyőződés szabadságáról 2009. november 16-án elfogadott tanácsi következtetésekre, amelyek aláhúzták e szabadság fontosságát és a vallási intolerancia elleni fellépés jelentőségét,
 - tekintettel a 2009. június 17-i EU-Pakisztán közös nyilatkozatra, amelyben mindkét fél hangsúlyozza egy olyan hosszú távú, integrált stratégia fontosságát, amely kiterjed a társadalmi-gazdasági fejlődésre és a jogállamiságra, és amely elismeri a terrorizmus elleni küzdelem nem katonai eszközeinek jelentőségét,
 - a 2010. június 4-i, második EU-Pakisztán csúcstalálkozó távlatában,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában 2009. március 26-án kis többséggel elfogadott, „A vallások becsnérlése elleni küzdelem” című határozatra, amelyet Pakisztán több egymást követő évben is előterjesztett az Iszlám Konferencia Szervezete (OIC) nevében,
 - tekintettel Catherine Ashton, az EU főképviseleje által 2010. április 4-én a pakisztáni támadások, valamint 2010. április 20-án a 18. alkotmánymódosítás elfogadása kapcsán tett nyilatkozatra,
 - tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 18. cikkére,
 - tekintettel az ENSZ 1981-ben elfogadott, a valláson vagy meggyőződésen alapuló intolerancia és megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló nyilatkozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 122. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (5) bekezdése szerint a demokrácia elősegítése és az emberi jogok és a polgári szabadságjogok tiszteletben tartása az Európai Unió alapelvei és alapvető céljai, és azok a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatainak közös alapját képezik,
- B. mivel Pakisztán többségi és államvallása a szunnita iszlám, a kisebbségi vallási és

¹ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0351.

² HL C 263. E., 2008.10.16., 666.o.

³ HL C 282. E., 2008.11.6., 434.o.

felekezeti csoportokat pedig a keresztények, a hinduk, a szikhek, az ahmadik, a buddhisták, a párszik, a baháik és más csoportok alkotják;

- C. mivel Pakisztán az egyik kulcsfontosságú ország a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges nézetek terjedése elleni küzdelemben,
- D. mivel az ország belső stabilitását és demokratikus intézményeit erősen próbára teszik a szélsőségesek által végrehajtott növekvő számú támadások, amelyek szinte napi rendszerességgel történnek,
- E. mivel a pakisztáni-afganisztáni határ mindkét oldalán működő radikális muszlim erők által jelentett szüntelen fenyegetés minden eddiginél szükségesebbé teszi a Pakisztán gazdaságának és társadalmi fejlődésének támogatását és megszilárdítását célzó, összehangolt nemzetközi erőfeszítéseket,
- F. mivel a kisebbségeknek biztosított egyenlő jogok fontos szerepet kaptak a Pakisztánt megalapító Mohamed Ali Dzsinna elképzeléseiben, ahogyan azt 1947-ben az alkotmányozó nemzetgyűlés előtt elmondott beszédében is kifejezte: „Az, hogy valamely vallás, kaszt vagy felekezet tagja vagy, nem tartozik az államra. (...) Abból az alapelvől indulunk ki, hogy mindannyian polgárok vagyunk, ugyanannak az államnak a polgárai”,
- G. mivel az 1973. évi pakisztáni alkotmány alapjogokra vonatkozó fejezete garantálja a vallási meggyőződés és a vallási intézmények működésének szabadságát (20. cikk), valamennyi állampolgár egyenlőségét (25. cikk), valamint a kisebbségek legitim jogait és érdekeit (26. cikk),
- H. mivel azonban az alkotmány 260. cikke különbséget tesz a muszlimok és a nem muszlimok között, ezáltal lehetővé téve a vallási diszkriminációt,
- I. mivel független ügynökségek jelentései és felmérései szerint a pakisztáni kisebbségek nem rendelkeznek az alapvető polgári szabadságokkal és nem valósul meg az esélyegyenlőség a munkavállalás, az oktatás és a politikai képviselet terén sem,
- J. mivel becslések szerint a pakisztáni nők 85%-a válik családon belüli – fizikai vagy mentális – visszaélés áldozatává, továbbra is súlyos problémát jelentenek a leányok és nők ellen elkövetett erőszakos cselekmények, köztük a nemi erőszak, a családon belüli erőszak és a kényszerházasságok, amelyek részben a saría törvényének tudhatók be,
- K. mivel a pakisztáni kormány 2008 novemberében a kisebbségek szóvivőjének számító Shahbaz Bhattit, pakisztáni parlamenti képviselőt nevezte ki a kisebbségi ügyekért felelős szövetségi miniszternek, ezáltal először emelve kormány szintre e kérdéskör képviseletét,
- L. mivel a 2008 november óta eltelt időszakban a pakisztáni kormány ötszázalékos kvótát állított fel a kisebbségek számára a szövetségi közigazgatásban, elismerte a nem muszlim munkaszüneti napokat, a nemzeti kisebbségek napjának nyilvánította augusztus 11-ét, valamint szenátusi helyeket tartott fenn a kisebbségek képviselete céljára,
- M. mivel 2009. december 25-én Asif Ali Zardari elnök ismételten kijelentette, hogy a

Pakisztáni Néppárt garantálja a kisebbségekhez tartozó valamennyi állampolgár egyenlő bánásmódhoz való jogát,

- N. mivel ellentét feszül a pakisztáni kormány vallásszabadság melletti kötelezettségvállalásai és azon vezető szerep között, amit e kormány játszott az Iszlám Konferencia Szervezetén belül „A vallások becsmérlése elleni küzdelem” kérdésének az ENSZ-ben történő napirendre vétele tekintetében,
- O. mivel az istenkáromlással kapcsolatos törvényként ismert, 1982-ben bevezetett jogi rendelkezések aláássák az alkotmány által garantált, vallási és kisebbségi jellegű alapjogokat; mivel istenkáromlás esetén a pakisztáni büntető törvénykönyv 295C. szakasza halálbüntetést vagy életfogytig tartó börtönbüntetést ír elő,
- P. mivel a szélsőséges csoportok és a személyes leszámolásra vágyók visszaélnék az istenkáromlásról szóló törvényekkel, és ez a vallási kisebbségek tagjai, elsősorban az ahmadik, és kisebb mértékben a keresztények, hinduk, szikhek, siíták, buddhisták, párszok és baháik, valamint az igazságtalanságok ellen szót emelni merő kritikus polgárok elleni erőszakos cselekmények számának növekedéséhez vezettek,
- Q. mivel az istenkáromlásról szóló törvények értelmében elítéltek többsége muszlim, de a vallási kisebbségekhez tartozó egyének elleni vádak az egész felekezetük elleni aránytalanul súlyos erőszakot szülhetnek; mivel a Gojra és Korian településeken 2009 nyarán történt, nyolc halálos áldozatot követelő és legalább száz ház lerombolásával járó tömeges keresztényellenes erőszakcselekményeket is istenkáromlás vádja váltotta ki,
- R. mivel 2009-ben 25 nyilvántartott eset kapcsán összesen 76 ember ellen emeltek vádat istenkáromlás miatt, közülük 17 főt a pakisztáni büntető törvénykönyv 295C. szakasza alapján vettek vád alá,
- S. mivel pakisztáni jogászokat és emberi jogi aktivistákat gyakran érnek halálos fenyegetések, és gyakran válnak zaklatás áldozataivá, továbbá az istenkáromlással vádoltakat védő ügyvédek különösen ki vannak téve e kockázatnak, és mivel még a vád alól felmentett személyek is gyakran kénytelenek egész hátralévő életükben bujkálva élni,
- T. mivel Gilani pakisztáni miniszterelnök 2009 augusztusában bejelentette a vallások békés egymás mellett élését akadályozó törvények felülvizsgálatáért és kiigazításáért felelős bizottság létrehozását, nyilatkozatában az istenkáromlásra vonatkozó 1982. és 1986. évi törvényekre utalva; mivel azonban mindeddig nem született javaslat ilyen felülvizsgálatra,
- U. mivel az ahmadi muszlimok Pakisztánban gyakran válnak diszkrimináció és üldözés áldozataivá a pakisztáni büntető törvénykönyv 298. szakaszának ahmadiellenes rendelkezései miatt, aminek legutóbbi példája, hogy maszkot viselő fegyveresek 2010. január 5-én meggyilkoltak egy nyugalmazott ahmadi egyetemi tanárt,
- V. mivel Pakisztán kormánya most készül ratifikálni a polgári és politikai jogok 1966-os nemzetközi egyezségkormányát és a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód elleni 1984-es egyezményt,

1. üdvözlí a vallási kisebbségek érdekében Pakisztán kormánya által 2008 novemberében hozott intézkedéseket, például azt, hogy ötszázalékos kvótát állított fel a kisebbségek számára a szövetségi közigazgatásban, elismerte a nem muszlim munkaszüneti napokat, valamint bevezette a nemzeti kisebbségek napját;
2. teljes mértékben támogatja a kisebbségi ügyek szövetségi miniszterének arra irányuló erőfeszítéseit, hogy helyi felekezeti közötti harmóniabizottságok hálózatát hozza létre a párbeszéd elősegítése és a vallási feszültségek enyhítése végett; felszólítja a kormányzás összes többi szintjét, beleértve az államokat is, hogy teljes mértékben támogassák ezen intézkedéseket;
3. üdvözlí, hogy Pakisztán miniszterelnöke elkötelezte magát arra, hogy az Iszlámabad nyomornegyedeiben tengődő kisebbségieknek tulajdonjogot ad;
4. üdvözlí, hogy Pakisztán kormánya vállalkozott arra, hogy a Szenátusban helyeket biztosít a kisebbségek és a kisebbségi csoportok nőtagjai számára biztosított szenátusi képviseletet, és reméli, hogy ezen (önként) vállalt kötelezettségeknek eleget is tesznek;
5. felhívja Pakisztán kormányát, hogy vizsgálja felül azt a gyakorlatot, hogy polgárainak vallási hovatartozását bevezetik az összes új útlevélbe, ezáltal megakadályozva hátrányos megkülönböztetés minden formáját;
6. szolidaritását fejezi ki Pakisztán kormányával a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges nézetek terjedése elleni küzdelemben;
7. súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az istenkáromlással kapcsolatos törvényekkel – amelyek alapján akár halálbüntetés is kiszabható Pakisztánban, és amelyeket gyakran arra használnak, hogy szentesítsék a politikai, faji és vallási kisebbségek cenzúráját, büntetendőnek minősítését, e kisebbségek vád alá helyezését és bizonyos esetekben meggyilkolását – könnyen vissza lehet élni, ami érinti Pakisztán összes polgárát, bármely valláshoz tartozzon is;
8. felszólítja Pakisztán kormányát, hogy alaposan vizsgálja felül az istenkáromlással kapcsolatos törvényeket és jelenlegi alkalmazásukat is, valamint – többek között – a büntető törvénykönyv 295 C szakaszát, amely kötelező halálbüntetést ír elő mindenki számára, akit bűnösnek találtak istenkáromlás büntetében, és ugyanakkor hajtsák végre a kisebbségi ügyek szövetségi minisztere által javasolt módosításokat;
9. felszólítja a kormányt, hogy tartsa be 2008-ban tett ígétét, hogy minden halálbüntetést börtönbüntetésre változtat a halálbüntetés eltörlése felé vezető úton tett első lépésként;
10. emlékeztet a Bizottság ismételt nyilatkozatára, amelyet parlamenti kérdésekre adott válaszként fogalmazott meg, hogy közölről kíséri figyelemmel azt, hogy Pakisztán kormánya miként reagál a tömeges erőszakra, amit Gojrában és Korianban az istenkáromlás vádja váltott ki; felszólítja ugyanakkor a Bizottságot, hogy kérje ki a látható előrehaladás részleteit, különösen a tettesek bíróság elé állításával kapcsolatban;
11. különösen aggódik a Pakisztánban az ahmadi közösség ellen zajló diszkrimináció és vádaskodás miatt, és felszólítja Pakisztán kormányát, hogy helyezze hatályon kívül a

pakisztáni büntető törvénykönyv 298. szakaszát, amely súlyosan gátolja e csoport mindennapi életét, továbbá hogy ne bátorítsa az olyan lázító eseményeket, mint „A profétaság vége” konferenciákat Lahore-ban;

12. kéri a pakisztáni hatóságokat, hogy teljes mértékben hajtsák végre a Pakisztáni Legfelsőbb Bíróság ítéletét, amely alapján biztosítaniuk kell az összes, a formai követelményeknek megfelelő szavazónak az új választási jegyzékekbe való felvételét, beleértve az ahmadi muszlimokat is;
13. aggódik az ENSZ-ben folytatott a „vallásghalás elleni küzdelem” kampánnyal való lehetséges visszaélés miatt, hangsúlyozván a 2009. november 16-i tanácsi következtetéseket;
14. felszólítja Pakisztán kormányát, hogy teljes mértékben és fenntartások nélkül ratifikálja az polgári és politikai jogok 1966-os nemzetközi egyezségokmányát és az a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód elleni 1984-es egyezményt is; úgy véli, hogy a vallásszabadság az ENSZ egyezségokmányában foglalt módon megteremti a megfelelő keretet és referenciát, amelyhez az összes aláírónak tartania kell magát, védelmet biztosítva polgárai számára, hogy szabadon gyakorolhassák vallásukat;
15. felszólítja a kormányt, hogy garantálja a kisebbségek alkotmányban és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, különösen annak 18. cikkében lefektetett emberi jogait, amely cikk arról rendelkezik, hogy „mindenkinek joga van a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz”;
16. támogat minden olyan kezdeményezést, amely a közösségek közötti párbeszédet és kölcsönös tiszteletet segíti elő; minden politikai és vallási hatóságot arra hív fel, hogy támogassák a toleranciát, és tegyenek kezdeményezéseket a gyűlölet és az erőszakos extrémizmus ellen;
17. sürgeti a pakisztáni kormányt, hogy hajtsa végre az oktatási rendszer javasolt reformjait, és szabályozza és vizsgálja meg a madraszákat; felkéri a pakisztáni hatóságokat, hogy az Oktatási Minisztérium tanmenettel foglalkozó részlege által jóváhagyott tankönyvekből távolítsanak el minden olyan propagandát, ami a gyűlölködést, a vallási felsőbbrendűséget és a vallás becsúszését hirdeti;
18. felhívja Pakisztán kormányát, hogy segítse elő az ENSZ-nek a vallás és meggyőződés szabadságával foglalkozó különelőadója, Asma Jahangir pakisztáni látogatását;
19. felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a pakisztáni kisebbségek jogait foglalja bele az elkövetkező csúcstalálkozó napirendjébe, hogy kezdeményezze a diszkrimináló, istenkáromlásra vonatkozó jogszabályok mihamarabbi reformját;
20. felszólítja a Tanácsot, hogy a társadalmi vallási tolerancia ügyét foglalja bele a Pakisztánnal folytatott terrorizmusellenes párbeszédbe, mivel ez az ügy központi jelentőségű a vallási extrémizmus elleni hosszú távú küzdelemben;
21. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy továbbra is részesítsék anyagi támogatásban az emberi jogi szervezeteket és az emberi jogok védelmezőit, és hogy vázoljanak gyakorlati intézkedéseket az istenkáromlási törvények és más diszkrimináló

jogszabályok elleni növekvő pakisztáni polgári mozgalom támogatására;

22. emlékeztet a Bizottság ismételt nyilatkozatára, amelyet parlamenti kérdésekre adott válaszként fogalmazott meg, hogy közelről kíséri figyelemmel, hogy Pakisztán kormánya miként reagál a keresztényellenes erőszakra Gojrában és Korianban, és felszólítja a Bizottságot, hogy kérje ki a látható előrehaladás részleteit, különösen a tettesek bíróság elé állításával kapcsolatban;
23. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy ragaszkodjanak ahhoz, hogy Pakisztán kormánya tartsa fenn az Európai Unió és a Pakisztáni Iszlám Köztársaság közötti együttműködési megállapodásba foglalt demokrácia- és emberi jogi záradékot; felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson be jelentést az együttműködési megállapodás, valamint a demokrácia- és emberi jogi záradék végrehajtásáról;
24. felszólítja a Tanácsot, hogy támogassa Pakisztán kormányát emberi jogi minisztériuma kialakításában és egy jelentőségteljes, független és hiteles nemzeti emberi jogi bizottság létrehozásában;
25. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint Pakisztán kormányának és parlamentjének.